

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Ing. Mgr. J. K.**, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2021, č. j. ÚOOÚ-04208/ 21-2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2022, č. j. 11 A 202/2021 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Žalobce podáním ze dne 26. 8. 2021 adresovaným „soudům ČR“ a doručeným Ústavnímu soudu České republiky požádal o informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V podání vyjádřil kritiku fungování soudnictví a popsal své osobní zkušenosti. Závěrem uvedl: *„Naznačené moje úvahy se týkají vás, soudců, a proto vám dříve, než své úvahy postoupím výše, předkládám tento podnět a příležitost, abyste se k němu vyjádřili, formou zákonné žádosti o informaci, zda podle vašich poznatků soudní*

system funguje optimálně nebo se může shora naznačeným způsobem vylepšit, případně jinak a jak.“

[2] Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2021 Ústavní soud žádost žalobce o informace s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl, neboť povinnost poskytovat informace se nevztahuje na názory a vytváření nových informací; povinný subjekt je povinen poskytovat pouze informace, které se vztahují k jeho působnosti a které má v jakékoliv podobě k dispozici. Povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice stanovena není.

[3] Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž rozhodl Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodnutím ze dne 11. 10. 2021 tak, že odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí Ústavního soudu potvrdil.

[4] Žalobce proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů podal žalobu.

[5] Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu vysvětlil, že povinnost poskytovat informace v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Jestliže se žádost o informace týká názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt teprve zaujmout, bylo na místě žádost odmítnout.

[6] Z formulace žádosti žalobce o informace je zřejmé, že se žalobce domáhal právních stanovisek a názorů předsedy Ústavního soudu ke konkrétní situaci a požadoval vyjádření názoru k soudnímu systému České republiky. Odpovědi na žalobcovy otázky by bylo nutné vytvořit zcela nově, neboť objektivně neexistují. Soud nesdílí názor žalobce, že musí existovat „*v mysli*“ předsedy Ústavního soudu jako čelného soudního funkcionáře. Bez ohledu na to však jde o právní názor, který nebyl dosud zaujat ani zaznamenán, a proto je z informační povinnosti vyloučen. Výluka z práva na informace dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím se týká názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty, resp. zachyceny na jakémkoli nosiči. Jednou ze základních podmínek pro to, aby žádosti o poskytnutí informace mohlo být vyhověno, je skutečnost, že povinný subjekt takovou informací disponuje, neboť nemá-li požadovanou informaci, nemůže jí poskytnout.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost dle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel pochválil městský soud, že rozhodl rychle, namítl však, že státní orgány včetně městského soudu jeho žádost vyřizují prapodivným formalistickým způsobem. Namítl nesprávné posouzení právní otázky, zda stanovisko bylo, nebo nebylo zaujato. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, „že on toto stanovisko a právní názor zaujal“, městský soud se měl s tímto stanoviskem a právním názorem důvěryhodně vypořádat, aby podporoval důvěru občana v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, a ne uzavřít, že právní názor nebyl dosud zaujat ani zaznamenán.

[9] Stěžovatel namítl též nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu.

pokračování

[10] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný. Setrval na názoru, že pro odmítnutí žádosti o informace byly splněny zákonné předpoklady, neboť v žádosti uvedené dotazy směřovaly do budoucna a nutily povinný subjekt k zaujetí osobního názoru na konkrétní problematiku. Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti a které má v jakékoliv materiální podobě k dispozici. Žalovaný nesdílí názor žadatele, že požadovaná informace musí nutně existovat „v mysli“ předsedy Ústavního soudu jako čelného soudního funkcionáře, a musí být tedy žadateli poskytnuta, neboť „mysl“ jakékoliv osoby není nosičem informace ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje a ani nemá objektivní, právem uloženou povinnost požadovanými informacemi disponovat; v posuzovaném případě požadované stanovisko předsedou Ústavního soudu zaujato nebylo, a informace ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím tedy nevznikla.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[12] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku městského soudu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí musí být vykládána jako nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. může být rozhodnutí pro nesrozumitelnost či pro nedostatek odůvodnění. Zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost přichází v úvahu zejména tehdy, opomene-li správní soud na námitku účastníka zcela reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Rozhodující orgán však nemá povinnost vypořádat se s každým dílčím tvrzením či argumentem, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví ucelenou argumentaci, z níž vyplývá, že námitky jako celek neobstojí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

[14] Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu v uvedeném smyslu Nejvyšší správní soud neshledal. Městský soud vypořádal všechny žalobní námitky, uvedl zákonná a judikатурní východiska pro posouzení sporné otázky a vysvětlil, na základě jakých úvah ke svým závěrům dospěl. Subjektivní nesouhlas stěžovatele se závěry či s argumentací nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku. Závěry obsažené v napadeném rozsudku městského soudu považuje Nejvyšší správní soud za srozumitelné a dostatečně odůvodněné.

[15] Věcný přezkum napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud provedl v rozsahu předurčeném kasační stížností.

[16] Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že *informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*

[17] Stěžovatel namítá, že v jeho případě nemohla být aplikována výjimka z informační povinnosti povinných subjektů dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něž *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*

[18] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že právo na informace podle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod není „bezbřehé“, zákonodárce je oprávněn poskytování informací omezit, pokud přitom dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřeby a přiměřenosti. Již v rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, Nejvyšší správní soud ve vztahu k omezení ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím konstatoval, že uvedeným kritériím zákonodárce dostál.

[19] V rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83, Nejvyšší správní soud jednoznačně vyslovil, že povinný subjekt je povinen poskytnout pouze informace, které v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu reálně existují a které má povinný subjekt k dispozici. Skutečnost, že povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje a není povinen jimi disponovat, je objektivním důvodem znemožňujícím vyhovění žádosti o poskytnutí takové informace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, nebo též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2014, č. j. 9 A 65/2013-49). V rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011-70, na něž v projednávané věci odkázal městský soud i žalovaný, Nejvyšší správní soud dále vyložil, že výlučka z práva na informace obsažená v § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, se týká názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty, tedy nejsou zachyceny na jakémkoli nosiči, např. v listinné podobě či v elektronickém dokumentu.

[20] Nadto judikatura též vyložila, že není povinností povinných subjektů blíže vysvětlovat či odůvodňovat subjektivní hodnocení, názory či stanoviska svých představitelů, a to ani za situace, že tyto názory byly vysloveny (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. 4 As 23/2010-61).

[21] Definice informace pro účely zákona o svobodném přístupu k informacím je obdobou definice dokumentu ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Podle čl. 2 odst. 3 této směrnice se dokumentem rozumí *a) obsah na jakémkoli nosiči (psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka); b) jakákoli část takového obsahu.*

[22] Zákon o svobodném přístupu k informacím klade důraz na obsahovou povahu informace, žadatel o informace tedy může identifikovat informaci, o jejíž poskytnutí žádá, obsahově (informace sama o sobě) a není povinen označovat dokument, v němž je informace zachycena. To však neznamená, že by informacemi, na něž se vztahuje režim zákona o svobodném přístupu k informacím, byl jakýkoli obsah bez ohledu na to, zda je

pokračování

relevantním způsobem zachycen ve vnějším světě. Nosičem ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím je zjevně třeba chápat hmotný nosič.

[23] Stěžovatel namítá nesprávné posouzení právní otázky, zda jím požadované stanovisko k fungování soudního systému bylo, nebo nebylo zaujato, a tedy existuje, neboť tvrdí, že nosičem informace je mysl předsedy Ústavního soudu. Nejvyšší správní soud souhlasí s výkladem, že mysl kohokoli nelze považovat za hmotný nosič ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. I kdyby stanovisko ke stěžovatelem naznačeným úvahám o fungování justice v mysli předsedy Ústavního soudu existovalo (jak je stěžovatel přesvědčen), stále platí závěr, že nejde o stanovisko formálně zaujaté, zachycené na hmotném nosiči, které by povinný subjekt byl povinen zpřístupnit.

[24] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že aplikace zákonné výluky z práva na přístup k informacím dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím byla v projednávaném případě na místě.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[26] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu